

використовуються в регуляторних цілях. Зазначається, що кредитні рейтингові агентства повинні підлягати відповідним рівням нагляду. Всі ці питання повинні бути врегульовані окремим Законом України «Про рейтингові агентства».

Дотримання принципів IOSCO та Регламенту ЄС 1060/2009 зробить вітчизняні рейтингові агентства конкурентоздатними як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках, а також стане запорукою встановлення стабільності на фінансовому ринку, зменшення частки непрозорих схем перерозподілу позичкових ресурсів.

УДК 339.009.12

Гетьман Д.О.,

аспірант кафедри фінансів

ННІ «Фінансова академія»

Університету митної справи та фінансів

**Вибір можливих статистичних показників для оцінки фінансової
конкурентоспроможності регіонів України**

На даний час Україна перебуває в активній стадії економічних реформ. Реформи полягають в поступовому запозиченні найкращих світових практик з урахуванням національних особливостей країни, що реформується. Стосовно фінансового сектору важливим напрямком реформування має бути побудова розвиненої системи регіональної фінансової статистики. Закономірно, що зразками для наслідування є системи статистики МВФ та Світового банку. Якщо ми говоримо про МВФ, то це нове дослідження К. Свіридзенкої «Представлення нового фундаментального індексу фінансового розвитку»[1]. У Світового банку це дослідження колективу авторів «Малий збірник даних фінансового розвитку 2015/2016»[2]. Статистичні показники, що використовуються в обох дослідженнях почасти співпадають. Наприклад, спільними є такі: кредит приватного сектора до ВВП, банківські відділення на 100 тис. жителів, банківська чиста процентна маржа, серед кредитування-депозитів, банківські

накладні витрати до загальних активів, рентабельність активів банку, рентабельність власного капіталу банку, капіталізація фондового ринку до ВВП, загальна ринкова вартість акцій, що котируються, до ВВП. Але міжнародні статистичні показники не завжди є застосовними до України. Так, ми виявили, що інформація макrorівня за невеликою кількістю показників наявна, регіональна ж статистика майже відсутня. Основними зберігачами фінансової статистики є НБУ та Держкомстат. Тому поступовим створенням і наповненням баз статистичних даних мають займатися саме ці дві інституції.

Важливими в цьому напрямку також є дослідження, профінансовані ЄС і виконані Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ), GFA Consulting Group та Асоціацією агенцій регіонального розвитку України (ААРРУ)[3]. В дослідженні зазначається, що Україна співпрацює з великою кількістю міжнародних фінансових організацій, тому інформація по регіональним проектам зберігається в базах цих організацій, тобто є розпорошеною. Зі свого боку ми б хотіли підкреслити: недостатня глибина і деталізація (нерозвиненість) регіональної фінансової статистики відповідно до кращих європейських і світових зразків унеможлиблює вичерпну оцінку змін в фінансовому секторі України на даний момент. Тому, українському уряду треба активніше взаємодіяти з іноземними партнерами на предмет запозичення передового досвіду.

Цікавим є також масштабний проект Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України 2013-2014 років – «Інвестиційний атлас України» [4, 5], в якому наведені показники для створення позитивного погляду іноземних інвесторів на області України. Для нас важливо, що в якості фінансової інформації в цьому атласі використовується обсяг прямих іноземних інвестицій.

Підсумовуючи вищевикладене, маємо сказати: міжнародні статистичні стандарти чудово вказують на розрив між вітчизняною статистичною системою та передовими глобальними досягненнями. З цілого переліку зарубіжних фінансових показників доступними і застосовними до України в регіональному

розрізі є такі: кредити приватного сектора, кількість банківських відділень, процентні ставки по кредитах і депозитах, прямі іноземні інвестиції, валовий регіональний продукт. До цього переліку слід додати обсяги купівлі-продажу готівкової іноземної валюти фізичними особами та обсяги переказів фізичних осіб у іноземній валюті. Тож, маємо констатувати, що вітчизняна регіональна фінансова статистика є недосконалою, що означає відсутність масивів жорстких (достовірних) даних. Як наслідок, в майбутніх дослідженнях при побудові Індексу фінансової конкурентоспроможності регіонів України нам доведеться спиратися на численну кількість експертиз фінансового сектору і власні розрахунки, що потребуватиме в подальшому перерахунків відповідно до новостворених баз даних Держкомстату та НБУ.

Список використаних джерел:

1. Svirydzenka, K. Introducing a New Broad-based Index of Financial Development: IMF Working Paper: WP/16/5/ Washington, 2016. – 42 p.
2. Little Data Book on Financial Development 15/16, The World Bank, Washington, US, 2015. – 224 p.
3. Аналіз галузевих програм і проектів: Аналітичний документ [Німецьке товариство міжнародного співробітництва, GFA Consulting Group, Асоціація агенцій регіонального розвитку України. – Europe Aid/132810/C/SER/UA, 2015. – 34 с.
4. Інвестиційний атлас України 2013 [Департамент інвестиційної політики та регіонального розвитку, Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України]. – Київ: 2013. – 67 с.
5. Інвестиційний атлас України 2014 [Департамент інвестиційної політики та регіонального розвитку, Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України]. – Київ: 2014. – 67 с.